

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Status quæstionis. cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

quod Deus vere sit subiectum huius scientiæ. Quod etiam manifestum sit ex principiis huius scientiæ, quæ sunt articuli fidei, quæ est de Deo. Idem autem est subiectum principiorum, & totius scientiæ, cum tota scientia virtute contineatur in principiis. Quidam vero attendentes ad ea, quæ in ista scientia tractantur, & non ad rationem, secundum quam considerantur, assignauerunt aliter subiectum huius scientiæ, vel res, & signa, vel opera reparationis, vel totum Christum, id est, caput & membra: de omnibus enim istis tractatur in ista scientia, sed secundum ordinem ad Deum.

Ad primum ergo dicendum, quod licet de Deo non possimus scire, quid est, videtur tamen eius effectum in hac doctrina vel naturæ, vel gratiæ, loco definitionis ad ea, quæ de Deo in hac doctrina considerantur: sicut & in aliquibus scientiis philosophicis demonstratur aliquid de causa per effectum, accipiendo affectum loco definitionis causæ.

Ad secundum dicendum, quod omnia alia quæ determinantur in sacra doctrina, comprehenduntur sub Deo: non ut partes, vel species, vel accidentia, sed ut ordinata aliquo modo ad ipsum.

Conclusio est, *Deus est subiectum huius scientiæ*. Ratio verò, quia eam probat S. Thomas, quæ difficultas videtur, disp. seq. cum doctrina totius articuli examinabitur.

DISPUTATIO X.

De subiecto Theologiæ.

Status questionis. cap. 1.

Opinio Durandi. c. 2.

Refutatur sententia Durandi. c. 3.

Dux alie opinionis. cap. 4.

Deum sub ratione absolutæ Dei esse subiectum Theologiæ, verior sententia est. cap. 5.

Non solum Deus est subiectum Theologiæ respectu veritatum necessariorum, sed etiam contingentium. c. 6.

Argumenta quæ possunt opponi. cap. 7.

CAPUT I.

Status questionis.

1. **T**Ametsi præsens controuersia magni momenti non sit, quia tamen non omnino de nomine, sicut multæ ex præcedentibus, sed de re esse videtur, non est silentio prætermittenda. Eius autem gratia duo supponenda sunt. Vnum est, eam locum habere, & in sententia eorum, qui putant, Theologiam esse vnā simplicem qualitatem; & in opinione aliorum, qui docent, esse plures, vnāquamque circa suam conclusionem, ex quibus ordine, quodam vnā scientia constituitur. Cum enim querimus de subiecto Theologiæ, non de subiecto cuiuscunque conclusionis inquirimus, sed de subiecto totius scientiæ; quanuis, ut infra patebit, quamlibet etiam conclusionem ad
Vasquez in 1. part. 2. m. 1.

commune subiectum totius reducere possimus. Alterum est, quod optime notauit Dur. in qu. 5. Prolog. n. 6. nempe hoc interesse inter obiectum, & subiectum alicuius habitus, quod obiectum, si proprie loquamur, est id, quod primo, & principaliter scitur: talis est tota conclusio: illa enim tota cognoscitur.

Probat vero Duran. quoniam idem est cognoscere, & obijci cognitioni: cum ergo conclusio sit, quæ cognoscitur, ac proinde quæ obijcitur, illa erit obiectum habitus, tam scientiæ, quam opinionis. Subiectum verò alicuius habitus, non cui inhaeret, hoc enim sine controuersia est intellectus, sed circa quod versatur, de quo est præsens controuersia, tres debet habere condiciones. Primo debet esse quid incomplexum, ac proinde non est conclusio, sed subiectum conclusionis, id enim est subiectum, de quo in scientia aliquid demonstratur, seu probatur: siquidem scientia habitus est, qui versatur circa conclusionem demonstrandam, seu probandam: de eodem igitur subiecto scientia dicitur esse, de quo est ipsa conclusio: atqui subiectum conclusionis est quid incomplexum: ergo & subiectum ipsius scientiæ. Doctrina hæc est etiam Capreol. in qu. 4. Prol. art. 1. conclus. 2. quam colligit ex S. Thoma in Prol. sentent. art. 4.

Secundo ita primarie in scientia de ipso subiecto tractatur, ut cætera omnia ipsum respiciant, & ei quodammodo attribuantur. Probat Duran. quia de diuersis rebus vnā scientia esse nequit, nisi quatenus cætera omnia in vno vniuntur, tanquam in re, quæ præcipue in ea consideratur.

Tertio denique oportet, ut aliqua de subiecto ipso prædicentur denominatiue: omnis enim scientia ostendit, & demonstrat de subiecto passionem, & alia, quæ ei ad modum passionum conueniunt, sed passio, vel id quod instat passionis conuenit subiecto, de ipso denominatiue prædicatur: ergo necesse est, de subiecto aliqua denominatiue prædicari. Hæc supponit Duran. eo loco. Cæteri vero Scholastici, qui hanc tractant questionem, tamen expressè non distinguant inter subiectum, & obiectum; plures tamen eorum de subiecto non de obiecto loquuntur: maxime verò Gab. & alij Nominales, quos infra memorabimus, & Agidius in 2. p. prol. q. 1. Excipio Scotum, qui quæst. inferius citanda indiscriminatim idem appellat subiectum, & obiectum.

Capreolus verò idem putat esse obiectum formale, quod principaliter consideratur in scientia, & subiectum illius: non tamen obiectum absolute totius scientiæ. Henricus tandem aliud appellat subiectum, aliud vero materiam: idem autem videtur vocare materiam quod obiectum. Quem modum loquendi sequuntur aliqui Scholastici, quos infra referemus. In hac igitur controuersia semper subiectum vsurpabimus in ea significatione, quam dixit Duran. sic enim Scholastici quamplures accipiunt, & de hoc modo maior est difficultas. Explicit autem constat, quæstionem non esse solum verborum, sed etiam rerum: cum enim Doctores conueniant in appellatione subiecti, & conditionibus illius, dissident tamen de re, cui tales proprietates in Theologia conueniant.

Posterior.
Obiectum
scientiæ sunt
conclusiones

Duran.

Tres subiecti
conditiones.

2.

Subiectum
scientiæ est
quid incomplexum.

Capreol.

Omnia quæ
in scientia
tractantur
respiciunt
subiectum.

Alique de
subiecto
scientiæ de-
nominatiue
prædicantur.

Nominales.
Gab.
Agid.
Scotus.

3.

Capreol.

Henric.